

У гасцях — культура Туркменістана

З 16 да 19 кастрычніка ў Мінску і па іншых адрасах нашай краіны праходзяць Дні культуры Туркменістана ў Беларусі.

У праграме — сустрэча афіцыйнай часткі дэлегацыі ў Міністэрстве культуры, якая праходзіць сёння, выстаўка музейных каштоўнасцяў і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва «Прыгажосць і дзіўныя мясціны Туркменістана» ў фале Беларускай дзяржаўнай філармоніі, канцэрт майстроў мастацтва Туркменістана ў вялікай зале Белдзяржфілармоніі. На пятніцу запланавана сустрэча работнікаў культуры Туркменістана і нашай краіны ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

У кінатэатры «Беларусь» у Мінску ў пятніцу пройдзе прагляд туркменскіх кінафільмаў. Таксама шэраг мерапрыемстваў адбудзецца ў Магілёве — на пляцоўцы абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці і культурна-асветніцкай работы.

Варта нагадаць, што з Туркменістанам у нашай краіны — трывалыя гуманitarныя, асветніцкія сувязі. Пра гэта сведчыць і колькасць туркменскіх студэнтаў, якія вучацца ў розных беларускіх ВНУ. Асобна трэба было б згадаць і туркменска-беларускія літаратурныя сувязі, якія ў апошнія некалькі гадоў набываюць самае шырокае распаўсюджанне. Параўнальна нядаўна быў выдадзены ёмісты том вершаў Махтумкулі ў перакладзе на беларускую мову. За арганізацыю гэтага творчага праекта беларускія літаратары Казімір Камейша і Ганад Чарказян былі ўзнагароджаны ордэнам Махтумкулі. У Мінску выйшлі кнігі Гурбангулы Бердымухамедава, Агагельды Аланазарава, Касыма Нурбадава ў перакладзе на беларускую мову.

Сяргей ШЫЧКО.

САМЫ ТРЫВАЛЫ НОСЬБЫТ ІНФАРМАЦЫІ

Учора ў Мінску ў Доме Масквы адкрылася праваслаўная выстаўка-форум «Радасць Слова».

Арганізатары звяртаюць увагу, што абодва словы ў назве выстаўкі пішуцца з вялікай літары, бо «Слова» тут маецца на ўвазе тое, пра якое сказана ў першым радку Дабравесця паводле Іаана: «Напачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Богам было Слова».

— Сёння, нягледзячы на існаванне шэрагу сродкаў масавай інфармацыі, новых інфармацыйных тэхналогій, мы да кнігі ставімся асабліва: з трапятаннем, натхненнем. Часам у адрас Царквы можна пачуць папрок у кансерватызме, у тым, што яна не ідзе ў нагу з часам. Але само слова «кансервацыя» (або «кансервант») — добрае, гэта ўменне захаваць найлепшы вопыт, назапашаны народам і Царквой цягам стагоддзяў. Таму мы ўсё тое добрае захоўваем, спрабуем павялічыць і перадаць будучым пакаленням, — сказаў журналістам перад адкрыццём выстаўкі **мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі ПАВЕЛ, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі.** — Кніга мае асаблівае значэнне для чытача, яна дысцыплінуе, дапамагае падыходзіць творча да падзей, якія апісвае, і ў адрозненне ад кінематографа робіць самога чытача і рэжысёрам, і выканаўцам... Кніга нас прымушае думаць, таму яна ніколі не знікне з жыцця чалавека.

Мітрапаліт Павел выказаў спадзяванне, што выстаўка будзе запатрабаваная жыхарамі краіны, якія любяць чытаць кнігі і цэняць іх.

Разам з кіраўніком Беларускай праваслаўнай царквы выстаўку адкрываў **мітрапаліт Калужскі і Бароўскі КЛІМЕНТ, старшыня Выдавецкага савета Рускай праваслаўнай царквы.** Ён перш за ўсё перадаў усім удзельнікам выстаўкі, жыхарам

Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі ПАВЕЛ, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі (злева) і мітрапаліт Калужскі і Бароўскі КЛІМЕНТ, старшыня Выдавецкага савета Рускай праваслаўнай царквы.

Мінска і Беларусі благаслаўленне Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла. Епіскап таксама ўпэўнены, што папяроявая кніга застанецца ва ўжытку будучых пакаленняў.

— Ужо больш за дзесяць гадоў на амерыканскім рынку папяроявая і электронная кніга трымаюць свае долі: 80 працэнтаў першая і 20 працэнтаў — другая. Нашы крамы запоўнены кнігамі, пры гэтым асартымент літаратуры, якая друкуецца ў Расіі, павялічыўся за апошнія дзесяцігоддзі ў дзясяткі разоў, — аргументаваў мітрапаліт Клімент. — Выдавецкі савет Рускай праваслаўнай царквы штогод дае грыф на публікацыі каля дзвюх тысяч найменняў новых кніг, з іх 60 працэнтаў — першыя выданні. Значыць, кніга патрэбна.

Магчыма, тыражы скарачаюцца, прызнаў старшыня Выдавецкага савета РПЦ, але агульная колькасць кніг, па яго словах, не становіцца меншай. Ён спаслаўся на інфармацыю ад кампетэнтных крыніц: сумарны тыраж традыцыйных кніг, якія з'явіліся ў Расіі ў 2018 годзе, павялічыўся на пяць-шэсць працэнтаў у параўнанні з 2015—2016 гадамі.

— Мэта гэтай выстаўкі — пазнаёміць чытача з новай літаратурай, — удакладніў мітрапаліт Клімент. — Тут прадстаўленая прадукцыя апошніх двух гадоў ад роз-

ных выдавецтваў. Тут людзі знойдуць цікавую для іх кнігу і службовай тэматыкі, і бага-слоўскай, а таксама мастацкую літаратуру і дзіцячую. Мы да праваслаўнай кнігі адносім не толькі Евангелле, пісанні святых айцоў, але таксама і мастацкую літаратуру, якая адкрывае чалавеку сэнс жыцця.

Праваслаўная кніжная выстаўка-форум «Радасць Слова» — асветніцкі праект Выдавецкага савета РПЦ, які па благаслаўленні Маскоўскага Патрыярха рэалізуецца больш за восем гадоў у розных гарадах і краінах. У Беларусі яна праходзіць упершыню, сярод яе арганізатараў таксама Беларуская праваслаўная царква, асацыяцыя «Праваслаўная кніга», Дом Масквы ў Мінску пры падтрымцы пасольства Расійскай Федэрацыі.

Акрамя ўласна выстаўкі кніг, у рамках форуму прайшлі канферэнцыя і тэму «Подзвіг новапакутнікаў», семінар, прысвечаны пытанням узаемадзеяння царкоўнай і дзяржаўнай бібліятэчных сістэм, сустрэчы з праваслаўнымі пісьменнікамі. Экспануюцца таксама фатаграфіі XIX—XXI стагоддзяў са святой гары Афон (Грэцыя).

Выстаўка працуе два дні — па 17 кастрычніка, з 10 да 19 гадзін. Уваход вольны.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Эканоміка адукацыі

Новыя ўмовы для дзіцячых садкоў

Пілотны праект па апрабаванні нарматывага фінансавання дзяржаўных устаноў дашкольнай адукацыі будзе рэалізаваны ў Беларусі ў 2020 годзе. Адпаведнае рашэнне прынята з мэтай удасканалення бюджэтнага фінансавання ў галіне адукацыі і занатавана пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14 кастрычніка 2019 года № 698.

Эксперымент распаўсюдзіцца на дашкольныя установы адукацыі, якія знаходзяцца на тэрыторыі Гродзенскай вобласці, у Салігорскім раёне, Баранавічах, Віцебску, Гомелі, Магілёве і Першамайскім раёне сталіцы.

Вызначана, што ў 2020 годзе базавы нарматыв для выхаванцаў устаноў дашкольнай адукацыі, размешчаных у гарадах і пасёлках гарадскога тыпу, складзе 2277,97 рубля ў год, у сельскіх населеных пунктах — 2839,87 рубля ў год. Таксама дакументам устаноўлены карэктуючыя каэфіцыенты, якія прымяняюцца да базавага нарматыву бюджэтнай забяспечанасці расходаў на навучанне і выхаванне аднаго навучэнца. Яны ўлічваюць шмат акалічнасцяў: працягласць знаходжання выхаванца ў дашкольнай установе, тып устаноў (напрыклад, калі размова ідзе пра санаторны дзіцячы садок ці санаторную групу), колькасць жыхароў у населеным пункце, дзе функцыянуе дзіцячы садок.

Мясцовыя Саветы дэпутатаў маюць права павялічыць аб'ёмы фінансавання пры наяўнасці крыніц кампенсацыі выдаткаў.

Адказныя за рэалізацыю і маніторынг эксперымента — аблвыканкамы і Мінгарвыканкам. Да 1 лютага 2021 года ўрад чакае справаздачу ад Міністэрства адукацыі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Рэйтынгі

БДУ — на 25-м месцы

Брытанскае агенцтва QS апублікавала рэйтынг універсітэтаў краін Еўропы, якія развіваюцца, і Цэнтральнай Азіі (QS EЕCA). Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт заняў у ім 25 месца. У ацэначным спісе адлюстраваны толькі 350 найлепшых ВНУ з больш чым 2900 універсітэтаў гэтага рэгіёна. Такім чынам, пазіцыя БДУ адпавядае ўваходжанню ў 1 % найлепшых універсітэтаў на гэтай тэрыторыі.

Ацэнка дзейнасці вышэйшых навучальных устаноў рэйтынгам QS EЕCA праводзілася па дзевяці крытэрыях: акадэмічная рэпутацыя, рэпутацыя сярод работадаўцаў, суадносіны колькасці студэнтаў і колькасці прафесарска-выкладчыцкага складу, долі выкладчыкаў з вучонай ступенню, запрошаных выкладчыкаў з іншых краін, замежных студэнтаў. Ацэньваліся таксама эфектыўнасць інтэрнэт-рэсурсаў, колькасць апублікаваных артыкулаў, якія прыпадаюць на аднаго супрацоўніка, частата цытавання навуковых артыкулаў прадстаўнікоў універсітэта.

Найбольш высокія пазіцыі ў рэйтынгу БДУ займае па паказчыках «рэпутацыя сярод акадэмічнай супольнасці і работадаўцаў» і «суадносіны колькасці студэнтаў і колькасці прадстаўнікоў прафесарска-выкладчыцкага складу». Гэта сведчыць аб высокай якасці выкладання ў БДУ, паколькі ў аснову ацэньвання было пакладзена апытанне міжнародных экспертаў.

З беларускіх устаноў вышэйшай адукацыі ў рэйтынг прадстаўлены таксама Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт (у яго 103-я пазіцыя), БДУІР (158-я пазіцыя) і Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы (195-ы радок).

Тройку лідараў рэгіянальнага рэйтынга склалі МДУ імя М. В. Ламаносава, Санкт-Пецярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт і Новасібірскі дзяржаўны ўніверсітэт.

У рэйтынг універсітэтаў краін Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі ўдзельнічаюць ВНУ Арменіі, Азербайджана, Беларусі, Балгарыі, Босніі і Герцагавіны, Харватыі, Чэхіі, Эстоніі, Венгрыі, Казахстана, Кыргызстана, Латвіі, Літвы, Польшчы, Румыніі, Расіі, Сербіі, Славакіі, Славеніі, Турцыі і Украіны.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ФАКТЫ

У вадаёмы — больш за шэсць тон рыбы

Рэспубліканскае дзяржаўна-грамадскае аб'яднанне «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоў» (БТПР) правяло зарыбленне адрасу пяці вадаёмаў краіны, агульная вага выпушчанай рыбы склала больш за шэсць тон.

Два вадаёмы размешчаны ў Брэсцкай вобласці. У возера Арэхаўскае ў Маларыцкім раёне выпушчана каля 7 тысяч асобін карпа вагой больш за 2,7 тоны. У найбліжэйшыя дні ў гэты ж вадаём плануецца дадаткова ўсяліць 2,2 тоны шчупака. Амаль 2 тысячы асобін шчупака і карпа было выпушчана ў кар'ер Булькава ў Жабінкаўскім раёне.

Выключна драпежнымі відамі зарыблена Полацкае вадасховішча: туды выпушчана амаль 4 тысячы асобін шчупака і каля 3 тысяч асобін сома. Праведзена зарыбленне двух вадаёмаў у Магілёўскай вобласці. Больш за 2,4 тысячы асобін шчупака, карпа і белага амура выпушчана ў сажалку гарадскога пасёлка Хоцімск. А ў сажалку каля населенага пункта Тупічына Касцюковіцкага раёна выпусцілі больш за адну тысячу асобін шчупака, карпа і белага амура.

Зарыбленне вадаёмаў праводзіцца за кошт сродкаў Беларускага таварыства

паляўнічых і рыбалоў, атрыманых ад выплаты членскіх узносаў рыбаловамі-аматарамі.

Ключ ад дзвярэй у кошыку...

Ім і скарыстаўся няпрошаны госць

У Буда-Кашалёўскі РАУС звярнулася 63-гадовая гамяльчанка. Яна паведаміла, што невядомы ўкраў з дачнага дома ў вёсцы Шырокае грошы, больш за 300 рублёў.

Супрацоўнікі міліцыі высветлілі, што злодзей увайшоў у памяшканне дачы, скарыстаўшыся ключом, які гаспадыня захоўвала ў кошыку побач з дзвярыма. З жаночай сумачкі прапала 300 рублёў. Знік і магнітны трымальнік для манет, што ляжаў на халадзільніку.

Аператыўнікі хутка вылічылі, хто можа быць датычны да здзяйснення крадзяжу. Неўзабаве 35-гадовая жыхарка гэтай жа вёскі не толькі расказала, як пранікла ў хату, але і вярнула большую частку грошай. Астатняе паспела патраціць на прадукты харчавання і цыгарэты, паведамілі ў УУС Гомельскага аблвыканкама.

Сышчыкі правяраюць падазраваную, якая цяпер затрыманая, на датычнасць да здзяйснення аналагічных крадзяжоў, у тым ліку на тэрыторыі іншых раёнаў Гомельшчыны.

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

Украў грошы медработнікаў

А тыя потым аказвалі дапамогу зладзжожку ў наркалогіі

Супрацоўнікамі addзела крымінальнага вышуку Кастрычніцкага РУУС сталіцы затрыманы 28-гадовы малады чалавек, які, знаходзячыся пад уздзеяннем наркатычных сродкаў, скараў грошы медыцынскага персаналу адной з бальніц Мінска.

На прапунксным пункце медустановы мужчына прадставіўся сваяком аднаго з пацыентаў. Пасля гэтага, пранікаючы ў пакоі медыцынскага персаналу бальніцы, пачынаючы з другога паверхі і заканчваючы дванаццатым, ён выцягваў з сумак грашовыя сродкі. Усяго зламыснік здолеў украсці каля 490 рублёў. Аператыўнікі затрымалі злодзея на выхадзе з бальніцы, а грашовыя сродкі вярнулі ўладальнікам.

У момант здзяйснення крадзяжоў малады чалавек знаходзіўся пад уздзеяннем наркатычных сродкаў і быў шпіталізаваны ў таксікалагічнае addзваленне гэтай жа бальніцы ў стане наркатычнага ап'янення, паведамілі ў ГУУС Мінгарвыканкама.

Вядома, што мужчына нідзе не працуе. Раней ён прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за крадзяжы і незаконны абарот наркотыкаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.